

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Péntek

152. szám.

Pest, september 8. 1848.

Nem kell tábláról politika.

Előfizethető csak a kiadónál országosan Kunowalder házában, vidéken a k. postahivatalnál.

Előfizetési ár:

Évnyegyedre Budapesten 2 ft. 30 kr. vidékre postán 3 ft. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forint-lával fogadunk el.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy annak helyéért 3 kr. peng. p. szottotik.

Pest September 8.

Mit hoz a következő nap? e kérdés megfejtésén türi fejét mindenki, s a szerint mint temperamentuma s félénksége vagy elbizakodása magával hozza sötét vagy rózsaszínben látja a közel jövőt.

Mi megvalljuk nyíltan és őszintén, hogy fe-
lülről sem mi jót se várunk.

Adni fognak szép szót akármennyit, cajolirozni fognak küldötteinknek elől hátul, lesz kegyes mosolygás s leereszkedő kérdezősködések, ígéret és hízeltetés egész kaddal, s ott fogunk állani, hol sept. 3-kán állottunk, boldogok, hogyha még egy pár proclamatiót kapva bennük a horvátbánt még egyszer letétetjük, méltóságaitól megfosztatjuk, s tudára adatjuk, hogy olajban és zsírban fogjuk kocsonyává főzni — ha megfoghatjuk.

De mi nem akarjuk hinni, hogy a kormány és nemzet gyűlésünk a csengő szavakat ismét fűrba a re Manze vegye, nem akarunk csak gondolni is azon lehetőségre, hogy a sept. 4-iké állásra eberszának visszatérni, s magukat ottuknál fogva huzozhatni, s eddigi nyomorúságos politica metáni tovább folytatása által készítendő nemzetű sirunkhoz.

Ha Austriának csak egy mákszemnyi józan esze lenne, ha állását csak pillanatra képes lenne a maga világában felfogni, ha a magyar természetet és honunk állását csak bármi kövesség ösmerné is — lehetetlen volna egész erejéből azon nem dolgozni, hogy a császár Pestre jöjjön, mert hiszen csak látni kellene majd azon boldog és teljesen elégedett arczokat, mellyek — a királynak Badára érkezése után — semmi egyéb kívánsái valót nem fognak látni, s fennem hirdeten-
dik, hogy immár mentve van a hazá.

És mi ezen előrelátható boldogság következtében születendő apathia és semlegességre gondolva — bár szívünkben ohajtuk is a felségnek közünkbe jövetelét — aggodva tekintünk a leutazást követő napok eseményeire.

De hiszen ez egy olly hypothesis, melly csaknem hihetetlen, mert hiszen a bécsi nép és camarilla a császárt a világot sem bocsátának ki kezikből.

S így feltéve a nagyon hihető esetet, hogy királyunk közünkbe nem jön, fellejti magát a rögtöni kérdés „mit tegyünk?”

Tovább menni az elkezdett uton, rendületlenül haladni az erélyesség sept. 4-iki ösvényén.

Természetes, hogy a nemzeti gyűlés semmi kibuvó ígéretet által magát ujjalag elámitatni ne engedje, s holmi ringy rongy proclamatiókat ad acta tegyen.

Készítsék meg rögtön a manifestum Európához (reményljük, hogy a szerkesztet-készítő comiténak Kazinczi Gábor nem tagja.)

Készítsék meg hasonlólag a másik manifestum a hon népéhez.

De e manifestumok nyelve legyen egyenes, férfias, hol kell sujtó és tekintet nélkül, holmi diplomaticai étiquette-szabályokra az igazság és szabadság szavaival.

A ki fél a sötétül láthatár megpillantására — ismerjük — lépjen vissza, mert ki mostani helyét megtartja, s azt később tán egy criticus perczen hagyná el, a nemzet büntetését hikerülni nem fogná.

És itt nincs tovább szükség magunkat a ministerium lelépésével ijesztgetni, s remegni, hogy mást megörösiteni nem fognak.

Ha a dolgok oda jutnak, hogy manifestumokat kell szétbocsátanunk, ha Ausriának irányunkbani akaratjáról az ultimatumot meghallgatók akkor a mostani ministerium — eo i, so jelen alakjában meg nem maradhat, s az új ministeriumot meg fogja erősíteni azon hatalom, mellyet magunk venni fog, azon hatalom, mellyet nekik a hon ad, mellyel a nép képviselői felruhazzák.

Micsoda szentesítés kellene még ide?

És ha kell, tovább fogunk menni, és készíteni fogunk egy másik manifestumot is, magunkhoz és Európához, melly leend írva a függetlenség nyelvén, és füleibe fogjuk dörögni a világnak: hogy „Magyarország ezennel megkezdi önálló életét;” és a nemzetek örülni fognak családjokba egy új szabad tagot vehetni be.

És olvérözünk — ha kell — szent ügyünk mellett fele részben, de fajunknak másik fele sirhalmainkon fogja megülni a diadal örömmünnepét.

Azért szilárdság és bizalom önmagunkban

mindenesetre, akár jöjjön a király akár nem, s e nemzet élni fog a pokol és Austria minden armányainak daczára.

Ne tétovázson a nemzetgyűlés egy pillanatig is a teendő felett; a hazamegmentési eszközök önként ajánlják magokat, csak merái kell azokat megragadni s hozzájuk következtetcs maradni.

És ne hitessük el magunkat, hogy olly gyengék vagyunk, e nemzetben anayi még föl nem használt erő van, menayi tán egy csarjai néphen sincs, csak bánni kell vele tudni.

De főként ne ámituk magunkat s ne ámitanak másokat holmi balitéletek és megrögzött eszmékkel találkozhatsz félelme által.

Ha van a néphen rögeszme s holmi ferde fogalom, némelly ugynevezett pietisticus emlékekhez csatolva, e rögeszme csak mára szól s holnap már a megalom szele által seportotik el, s a ferde fogalom a függetlenségi haros rostáján fog magiszttáztatni.

Előre bátran, mert hajóink hátunk mögött el vagyunk égetve.

Csernátoni.

Pest, september 7.

A bécsi atyafiak szörnyű kínban vannak.

Egy rémkép gyötíri őket szüntelen, s ez: látni Magyarországot teljes függetlenségben, elküldözött pénz- és hadügy-tarcsával, saját vámtarcsákkal, szóval, szabadon eddigi gyarmati állásból kiemelkedve.

Ez azon keserű gondolat, melly mérgezi a jó sógorok epójét, melly őket nappal és éjjel egyaránt kínozza.

Ez a lidércz, melly eddigi csendes álmaikra vérszopólag nehezkedik, s melly a rendszeresen lenyelt polardokra bevágni szokott bayrisches két szenvedhetetlenül megrunja.

Jó barátok! szívünk mélyéből sajnálunk, ha másként nem is, legalább azon édes testvéri viszonynál fogva bizonyosan, mellyel 300 év óta olly lekötélezőleg tiszteltetek meg bennünket.

Hanem most ez egyszer, már hiába, csakugyan meg kell engednetek, hogy egy kis computust csináljunk az igazság szine előtt; és ebben mi előre is megmondjuk, igen igen engedekenyek leszünk.

Ezelőtt ti földesurak voltatok, mi jobbágyok; ügyeinket úriszek ítélte el, mellyet ti tractátatok, ugyanazért az igazságot soha sem részünkre mondá ki.

Ugy de az úriszék nálunk is, nálatok is el-
röltetett, és így magatok is állhatjátok, hogy a
bírósg jótékonyosságával tovább nem élhetjék, a
ennélfogva kénytelenek vagyunk saját költségün-
kön magunknak bíróságot alkotni — s ezt nevez-
zük mi magyarul független ministeriumnak.

De az úrbéri viszony más tekintetben is fen-
állt közöttünk. Terményeink első zsengéje eddig
mint földesuraké tiétek volt. — Bécs volt az ura-
sági kincstár és pajta, hova beszállítottatok a raj-
tunk vett dézmát aranyból, ezüst és más érczekből,
báza, gabonából, hizlalt marhából, le egészen a
tojásból kikelt csirkéig.

Ugyde ezen igazságtalan adót országotokban
magatok megszüntettétek, hogy kívánátok hát
ránk, testvéreitekre nézve, azt még tovább is fen-
tartani?

Legelőnket is ti használtátok, zsiros hivatala-
ink paskmára sereggestől hejtátok birkátokat, az
indigenátus magas kapuján. De ezt uradalmi nyi-
rés székhelyül Bécsset tartátok fen, hol koppasz-
tattátok és fejtétek az itt meghízott magnások s
nagy urak özszényeit, mindig lelkiismeretesen,
jámbor szívetekből kitalálhatóképen.

Igy adánk nektek száz évekig lakást és tar-
tást, sőt az összeházasodás költségeit is mi visel-
jük, midőn M. Theresia alatt a pragmatica sanctio
házassági kötés megőrzésére, seregjeinkkel törtük
össze a hivatalos házasságokat.

Mind ez mai napig így és nem másképp volt, s
ha mi arithmetice kívánánk számot vetni velet-
tek, méltán igényelhetnénk, hogy mi lakást tar-
tást adánk nektek századokig — azonkép adja-
tok most ti nekünk szintannyi ideig, s legyetek
most urbéresünk.

Ámde mi atyafiságosan kívánunk megválni,
semmit tiétekből nem követelünk, és csupán ezért
nem fogadjuk el 200 milliónyi nagylelkű ajánla-
totokat is, mit kiházasítási ajándokul talán putzra
s piperére kívántok kegyesen ránk ruházni.

Megismerjük ugyan, hogy a státusdóságok-
nak sokféle fontos hasznai lehetnek, midőn sok-
kal okosabbaknak hiszünk mintsem, hogy különben
azokat csináltátok volna: azonban a tulajdon
szentségét mi mindig tisztelősen kívánjuk tar-
tani. —

És minthogy a szerelmesek is végmegváltá-
sukor a billet douxokat ki szokták cserélni, mi
is hívek az illedelem szabályaihoz régi és új nyo-
matu bankjegyeiteket lehető pontossággal vissza-
küldendjük, s annyira gentlemanok leszünk, hogy
a válaszul szolgált aranyrudakat is most egyszer
birtokosokban hagyjuk.

Ti eddig borsot törtetek orrunk alá ingyen,
ezérti elismerésül nekünk sőt kellett törni inye-
tek alá szinte ingyen. E méltatlan viszony in se
et per se mátol fogva megszüntetik.

Ennyi az ingóságokra nézve.

A mi az ingatlanokat illeti bár mint elváltó
testvért azok teljes fele része illelne, és így a
hivatalos documentumok szerint mintegy tarto-
mányhoz volna jussunk, magunknak csak az
egyesült magyar s horvát királyságot tartjuk fel
ez idő szerint a többieket atyafiságosan nektek
hagyjuk. —

A virtualitásokból példátlan önzéstelenséggel
mit sem kívánunk, és így Velenczét Lombardiát

sőt Jeruzsálemet is, cum appertinentiis kincstár-
részetek maradj.

Ugy emiatt az eddig közös, sőt nagyobb és-
szint tulajdon használatunkban állott birodalmi
telepeket Kufstejnt, Wiener Neustadtot.

Nem különben a volt közös ország emolu-
mentumát, Metternichet mint most már fekvő bir-
tokat illethető minden jussainkat rátok ruhazzuk.

Vége nektek hagyjuk a közelebbi háromszá-
zad évkönyveinek titeket illatő minden dicsősé-
get, ide érve nagy Leopold fénykorát, a bécsi
congressust, és minden nagy dolgokat miket hő-
seitek az emberi nem boldogítására elkövettek.
Salvo tamen jure alieno, mert a Széchényi apró
szenteit Rákóczytól Tököltyig pro propriis laribus
tartjuk meg.

A mi még azon malombeli just illeti, mit ad-
dig közösen akép gyakorlottunk, hogy mi mindig
csak a garadra öntőlünk ti pedig a székot tar-
tottátok, erre nézve titeket e fáradságtól is jövőre
barátságos megkímélni ohajtunk.

Legvégül a nemzeti becsület temetőjét, mely-
nek ápolását eddig legszívesebb gondjaitok közé
számítottok, teljes köszönettel a multakra nézve
bezáratni kívánjuk, minthogy a föld nálatok, kü-
lönben is igen drága.

Igy értesetek meg mindezeket schwägerliche
Brüder, és mi nem is kételkedünk, hogy ha e mi
testvéri s távolból is nem szűnő forró szerete-
tünket, önzéstelen engedékenységünket megérti-
tek — s megtudjátok mily hű rokonokat vesz-
tettetek el bennük — akkor még pápaszemetek
is könnyeket fog hullatni bánat — és halálból
egyiránt — mert ily jó szomszédra csak azért
lehetni szent, hogy midőn vele élni megszoktatok
akkor válják el az öléteket — ez a sorsnak keze-
rű csapása. —

Sőt nem állunk jól érte, hogy vén patronu-
sotok a gyermekfélé szarnus bele vágja mérgé-
ben fogait az időnek nagy hengerébe, s előgördít
egy mostoha fiút, hín majd rajtunk betanult nyi-
résű mesterségeket ex professo gyakorolhatjátok.

Addig pedig keocsintsnak poharat bécsi atya-
fak! Ígyünk bruderschaftot, s legyünk jó béké-
ben nem úgy mint eddig, hogy ti nyakunkon áll-
lottátok s mi azért voltunk kénytelenek hékében
lenni; hanem így, miként szabad nemzetekhez
illik, férfiasan egymás mellett.

Cserző Bencze.

Makvirágok.

— A király lejtövele annyi mint bizonyos!
levén, a ministerium — mint állittatik — az elfoga-
dási rendet is kidolgozó.

E szerint a megérkezés utáni napon a képviselők
teremében elegyes ülés (gemischte Gesell-
schaft) fog tartatni, melyben ő felsége a ta-
raszok durrogásai s az örömtias nép rivalgásai
közt megjelen.

Megjelenése előtt az erkélyre több szép nők
csempészletnek át a karzat pisszegő zaja közt.

Ő felsége trónra lép s a nemzeti kokárdáva,
ékesített pragmatica sanctio karjain be-
melve „magát vele együtt ké magyarjai-
nak karjain közé veti!”

Ezen nyilatkozatra a ház roppant éljenzésben
tör ki, Sennyei Piller, Fábri és Bessenyei pedig
mint a trónhoz legközelebbi állandó hű magya-
rok ki fogják tárni karjaikat, hogy asza-
vát történetesen mindjárt teljesíteni akaró
felséget belefogadassák.

Az éljenzés, mely 35 percig tartó lesz, lecsom-
dultván ő felsége a nagylelkű magyar nem-
zet hűsége és ragaszkodásának ezen kitörő je-
leire 8-advél könyvet hullat s a nemzeti szala-
gokba polált pragmatica sanctioi kebléhez szó-
ritván beszédét megindult hangon tovább folytatja
azonban annyi őszinte ragaszkodás látására el-
fogódása miatt, a szavakat csak jórészt
fogja kiejteni.

A beszéd alatt Bernát József kék babos zseb-
kendőjével hatszor törli ki szeméit, Klauzál Gá-
bor pityeregni kezd, a jobb oldal német labrá áll,
s a karzaton ülő Lukácsnak magyar kokárdája
szóházgól szint vált, Karincz pedig veres szem-
mekkel kérdendi Petőfőt „hát még sőt és
többé szeretett király?”

A beszéd végén ő felsége még egyszer a hű
magyarok karjai közé vetvén magát, a ház lel-
kesedése többé határokat nem fog emélni s
egy 40 percig tartó éljendörgés után, a képviselők
tollat rántva kiáltandják „vitam et
sanguinem!”

Mely magasztos jelenet egy általános sírást
fog előidézni s egy karzaton ülő hercegnő szem-
meiből két könnyforrás fog lecsorogni auf die
lieben Ungaren!

Bernát Józsefnek e látvány négy zsebkendő
mosatásba kerül.

Heljreállván ismét a csand Tsyki a ház
meghízott szónoka következőleg fog szólani:

„Felséges császári királyi és apostoli felség,
austriai császár magyar és cseh országok kirá-
lya nagy kegyelmű fejedelem érczherceg és
gróf, határtalan hatalmú ur Jeruzsálemben, ke-
gyelmes kegyes urunk és királyunk az isten és a
pragmatica sanctio kegyelméből.

A dicső magyar nemzetnek három századok
vérsivatarain visáradásain komoly mint romaszin
vidámságu napjain keresztül, nyolcz százados
testének mélyében lakó két kamara szívéből
szakadatlanul s mindig erőshedre jött 80°. Re-
sumens buzgoságu s 120 Pfenncheit lecsorogó
ehajtása — olvégre császári királyi és apostoli
felséged kegyelmes kegyes és hasonlíthatatlan
jóságú atyai szívének — eddigelő Metternich
közlekedéstől pedig Dabakhof Zim-
merherrsege alatt álló — cabinetjé-
ből jött nagykegyelmű elhatározása következté-
ben Pestre, dicső Magyarhazánk szívébe történt
szerencsés s a mindenhatónak kegyelméből, friss
egészségben lett megérkezése által — elérve van.

Ezen bevezető periódus után, melynek egy
lélekzetvétellel végig halgatására két — erke-
helyen álló — szép nő fog eléjülni, ő felsége ke-
gyesen mosolyogni fog, s egy hű d'völ pillan-
tást vetend a szónokra, melyet az aranyfogla-
lás végett tüstént egy rézműveshez küld.

A szónoklat egészterjedelmében köztársasági körre nagyon szűk levén, többi részéről nem szólván, csak végszavait közöljük, melyek így következnek:

„Middön pedig cs. kir. és apost. felségedet s felséges karjain édesdeden nyugvó bizalmát a magyar nemzet mindig hű és ingatlan ragaszkodásáról biztosítani és bizonyossá tenni felhatalmaztatám, magamat cs. kir. és apostoli felséged szerényes közzeljárásba és magas közelebbi jobbjai alkalmassággal ajánlani bátorlódóm én

Tsyki Sándor,
tekintetes nemes-Héves vármegyének táblabírája, s az egri casino jegyzője, hujus temporis képviselő.

Erre jön egy háromsoros éljenzés, s ő felsége a teremből nagyobb lelkesedés közt eltávozik.

Ez a budai gyűlésnapon „Faust, oder eine Reichstag-Sitzung am 9. Aug.“ fog adni.

Az egészet pedig egy álarcos bál fogja befejezni, az országházban. Az álrúhások csak féltem maszkok lehetnek. Eddigelő következők tudniak: egy főhercegnő mint Pandora, mint einer weit geöffneten leeren Büchse; egy főherceg mint Le bon mari, kezében a bőség-szarvát; Batthyányi Lajos egy miniszterelőnként maszkban jelenend meg. Klausál, mint mater dolorosa, Szemere mint Papillon, Eötvös mint Ham János, Kossuth mint Le medicin malgré lui; és Deák, mint egy karcú szellem. Meg fog még jelenni Kovács Lajos, mint Chiffincs, Kasinezi Gábor, mint doctor Dulcamara, és Bernát József, mint radical.

— Azt mondják, hogy egy nagy austeriai ház szétesült megsemmisítette. Némelyek ebből igen nagy reményt merítnek az illyr háadás megszűnésére iránt.

— Éppen most lápjuk a hírt, hogy az országos küldöttség tegnap délutáni 3 órakor bocsátott a felség eleiből. Magán leveleink szerint az elfogadás teljesen kielégítő volt. Es bleibt beim alten maná a király, s mindenik követ egy egy proclamatiót nyert.

— Olvasóink emlékezni fognak bizonyos Csányi István kövítőre, ki ezredéti megszököve a hadügyminiszteréi, holmi ezred tiszteit illető feladatokot tett. Örömmel tudatjuk ennek folytán olvasóinkkal, hogy Csányi kir. biztos jelentése szerint az érintett szökevény feladása teljesen alaptalan, ő maga pedig olyan legény, ki ezredét valami háromszor hagyta már el.

— A Széchenyi-ligathen még mindig sok ember szokott mulatni, minden feszesség nélkül és vidáman. Tegnapelőtt délután azonban egy dáma jelent meg magasan lépdelve a fasorok közt, s 10 lépésnyire egy cizfira lívrées legénytől kísérve. A sétányoni közönség — közötté e hon elsőbb leányai — mosolygva tekinté ezen Krähwinkliadra, végre egy önkénytes megkérdezte a bérruhást ki Tégye n úrnője, s feleletül kapta, hogy die Hofrätin v. S.

— Megértük végre, azon örömet, hogy egy a sötétér jobb oldalán rendezem helyet foglaló

szép magyar neveket hordós — meg kell vallani — gyönyörű leányokból és nőkből álló bizonyos társaságot magyar nyelven is társalogni hallhatánk. Ha tudnák azon szép kisasszonyok, mennyivel szebbek és édesebbek ajkuk a magyar szók alatt, csupa hiúságból sem fognának ezután némotel beszélni.

— Hrabovszki táborfegy tegnapelőtt este Budára megérkezett.

Csernátoni.

Ötödik Cántáta, Bánhidéhoz.

„Egy szóra galambom“

Tán nem titok ön előtt polgár képviselő, miszerint több ízben volt szerencsém megénekelni a dokros érdemtelenség e i! méltó tárgyval ez annak idejében. Az ön egyénisége, öh öhes férő, nem az a mindennapi!

Akkoriban emondottat vót, hogy ön; a' ki hajdinában tán csak az-rt ötle paradicsommártással a' marhahúst, mert az íkítésérga minéműségében az ausztriai szíre emlékezteté, mi-ként feküdt vala té márcziusnak az 14-ölkénk az éjjelen; akként t: i: mint egy Incarnatus pe- osovicus Amédhozván hogy:

„Üram! nagy czárja a' czárnak, nem azért mondom, de érdemeim, ugy' ségéljen fényesek: A dohánymonopoliamra szavaztam. A censura törvénybe íktatását indítványoztam, vedd szemügyre hát a te leglíványabb szolgáltnak buzgó törekvéseit, és ha már a kacsuka-becsület-rendről le kell is mondanom, de fordítsd felém kedves Metternikünk pillantásait, lágyítsd meg az ő szívét, hogy hadd küldje el számomra, ha van más, legalább az adminisztrátorra való kinevezést. Amen.“

Es emondtuk miként öbredt fel marczius 15-dikére. Akként t. i. hogy e szép tavaszi reggelen, egyszerre csak azon vette magát észre, hogy a szabadság és a nép embere . . Hm!

Szinte megemlítésre méltónak találtuk a módot, melyben működé, hogy légyen képviselővé emeltetése. Hm! . .

Ezt mind emondtuk.

A többek közt azt ígérte nevesítesen a makóiaknak, hogy, jelenleg a püspök birtokában lévő rét és puszták közöltatni kifolyását kiviszi.

Kiviszi! — szavakkal fogom,

Kiviszi! Ez az a' mi iránt pár szóra kérem önt.

Most egy küldöttség van itt Makóról. . . mert notabene a' makói nép hisz az ön ígéréteinek, ezt mutatja azon körülmény, hogy megválasztották. Vannak ugyan sokan, a' kik önmagukat nem ismerik, de vannak ismét sokan, a' kik magukat ismerik, én önt az utóbbiak közséserőten, így legalább nem kell elszámálnom, mily nagy porciója kellett a' hitnek hogy megválasszák — miután tudja. — Most van itt mondom egy küldöttség. Ezek a' becsületés jó emberek, mindazon bizodalom daczára sem hallgathatják el némünömü aggodalmaikat.

E pedig csupán onnan ered ez az aggodalom, mert ön késik az ige testesítésével!

Az ördögbe hogy is ne aggódnának, mikor övék ugyan az ígérte, de lássa, a puszták és rét, a még mindig az uraság?!

Ön azt mondta: „En adok kendteknek rétet, pusztát!“ A nép azt felelte „az isten is megáldja, mi pedig len adunk kigyelmednek képviselőiséget.“ Ez a föltétel tehát „sine qua non“ szerepet játszik, e nélkül képmutató lehetett volna, képviselő soha.

Hát mért késik beváltani a' szót? Nagy baj van. Az uraság részbe akarja kiadni a' földet, a' makói nép pedig nem vállalja. Ugy okoskodik, hogy hiszen Bánhidi uram maholnap fölcsztja, hét minek elégednének meg egyrészével, mikor ugy is csak a' miénk lesz ő — egészen!“ 'S mi ennek a' következménye? semmi más, minthogy a' makói nép takarmány nélkül marad.

En nem tudom micsoda úton és módokon akarja ön kivinni ezt az ígérte! Azt se tudom ha val ön csakugyan „im Ernst“ gondolja-e ön ezt az ígérte. . . Csak azt tudom, hogy ha a felcsztást minél előbb nem teljesíti, vagy ezeket a jó embereket meg nem nyugtatja, a makói nép takarmány nélkül marad. . . Annak pedig senki más mint Bánhidi lesz az oka, ön ön ékes férő!

Csak ezt akartam emondani — lesz gondom rá, hogy tudassam a dolog kimenetelét. Segítse sz isten, hogy dicséretet mondjon a Finalé. Pét! kedves aurevoir

asbod.

Pest, september 7.

Middön e lap 29-dik számát, mely April 18-kán jelent meg elolvastam, veres krétával keresztet húztam rá, és jól eltettem. — A naptárban pedig emlékeztetés végett minden hó 18-dik napját hasonló jeggyel látam el.

Tettem ezt azért, mert sejtettem; mikép nem sokára bekövetkezik azon időpont, melyben elő kell venni az említett lapot, hogy újra olvassuk azon levelet, mely benne a bécsi kormány hivatalos lapja után közöltetett.

Irta azon levelet a nem constitutionalis austeriai császár, az az egyszertben Ferdinand; küldötte pedig bécsének István főhg. kir. helytartóának, ki éppen azon epíthetonnal ruháztatik fel benne, mellyel a kedves rebellis irányában éi a hű magyarokhoz oly benső bizalommal ragaszkodó dinastia.

Szól ama levél April hetedikétől, és tárgyazza az osztrák státusadósságok egy oszkély részének (évenkint csak 10 millio pengő) Magyarországal leendő elvállalását.

Felszólittatik benne a nádor; mikép „adja értésükre Magyarország rendének, miszerint elkerülhetlen szükség, hogy ök“ már mint a magyarországi rendek „birodalma“ t. i. a császár birodalma „hűségének fentartására nyilvános nyilatkozatot adjanak.“ Azt adván hozzá; mikép: „a rendeknek illy nyilvános nyilatkozata által biro-

dalma védeteje szerfelett gyarapodnék, pedig arra most van legnagyobb szükség! (ezt már elhiszük, csak hogy ma még annál is nagyobb szüksége van) és megszilárdítaná (figyelem) azon ragaszkodó bizodalmat a magyar nemzethez, mely új jelét adja ama dicső (?) (helyesebben ostoba) nagylelkűségnek, melyet irányában még minden nehéz körülmények közt tanusított!

Nem de szép phrasis? hanem évenként 20 millió ezüst pénzben, kivált mikor nincs, mégis sok lenne érte; főképp mikor egy képviselő úrtól szobrot is lehet kapni, nem csak ingyen, hanem tíz pengő forint ráadásal (lásd az országoshírű egri levélet.)

De térjünk a dologra. — E levél mintán nádorunkhoz, azon utasítással küldetett, hogy közzöltessék az ország rendjeivel, nem lévén többé országos rendek, ad acta tétellett.

A nádor örült, hogy illy kellemetlen és talán meggyűződéssel is ellenkező comissiot lerázhatott nyakáról. — Bécs örült, hogy megpendítettett azon thema, mely lételét feltételezi; mi pedig, a helyett, hogy ovatosak kezdettünk volna lenni, tovább is azon az ösvényen haladtunk, melynek sikamlósságát némellyek még csak most kezdik észrevenni.

Most már tisztában van a dolog. Minden ember tudja mit hozhatnak a legközelebbi napok.

Austria, falánk Austria, mely nem szűnt meg martius óta lesben állni, rablók és elcsapott tisztviselők segédelmével kiugrik a spanyolfal mellől és elcsapítja magát!

La bourse ou la vie!

És erre természetesen, némelly nagyhasú táblabíró, fehérebbre sáppad mellényénél, és azt válaszolja: gratia életemnek, itt a pugillaris!

Az már most a kérdés, hányan gondolkodnak így?

Sok van-e még olyan ember, ki késznek nyitkozna oly bűnért lakolni, melynek édességeit mások élvezték. — És ezt csupán azért; mert valakinek azt tetszik mondani, hogy ez megszilárdítaná azon ragaszkodó bizodalmat, melyel a nagylelkű magyar hív nemzethez viseltetik?

Sok van-e még olyan ember, ki nem látja át, hogy mi, kik három század óta anyai jeteit tapasztaltak már, némellyek ragaszkodó bizalmának, most az egyszer már arról nyilatkozhatunk, mihez kötjük mi saját bizalmunkat?

Sok van-e még olyan ember, ki annyira fél egy kétesklímeteltű háborútól, hogy később a vízbe ugrani, vagy — mi ennél is rosszabb — holdushotrát juttatni, csak hogy azt kikérálja?

Mert ne ámítsuk magunkat. Ha ni osztrák statusadósságot vállalunk, elvesztünk, mert akkor sorsunk, Austria sorsához van kötve örökké, és felbonthatlanul.

Nem kell hinni, hogy kibuvó ajlöcskánk lesz. Ne higgyük magunkat okosabbaknak másoknál; eddig legalább nem úgy ismerhetjük magunkat.

Ha pedig sorsunk Austria sorsához van kötve, nincs többé jövőnk, vele együtt fognánk tán még egy Galgenfrist időt élni; de csak hamar elenyészennék az önálló nemzetek sorából. . . .

Azt mondják némellyek, ha felszámítjuk mi be kerül a háboru, és mit veszünk egy birodalmi bukás által, csak nyerünk az alkunál, midőn statusadósságot vállalunk?

Mellözve azt, hogy a háborura fordítandó pénz, majd mind az országban marad, és dicsőségünket mozdítja elő, míg az ellenkező, gyalázattal tetéz bennünket, csak kettőt kérdek azon uraktól?

Először: hiszik-e, hogy Austria kikerülheti a bukást, ha bár felvállalunk egy pár száz milliócskát?

Én nem hiszem, és a ki a század mozgalmait mélyebben vizsgálja, az sem hiszi, és velem együtt nem sokára bekövetkezni láthatja azon eseményt, mely ezer családot fog tönkre tenni.

Másodszor: Hiszik-e, hogy Ausztria, a telhetetlen Ausztria nem fog tőlünk egyebet kívánni, ha ezen kívánságát megadjuk neki?

Én ezt sem hiszem, és a ki ismeri Ausztriát, és meggondolja, hogy ha Olaszországot elveszti (mi bizonyosan meg fog történni) akkor egyedül csak úgy tarthatja fel magát, ha Magyarországot ismét föltétlenül bírhatja; a ki meggondolja, hogy akkor egész még hátralevő erejét ellentünk fordíthatja, az nem hiszi, hogy bár mily nagy áldozattal menekülünk tőle.

Mit nyerünk tehát?

Egy kis időt, és azaz egy kis erőt. Miután pedig magunk ezt szinte nyerik, a számadás igen világos, hogy mi veszünk, ők pedig nyernek kátszáz milliót.

Ismétlem a kérdést. Sokan vannak-e még, kik ezt át nem látják.

Nézzük a ministereket.

Akartok-e tisztartói lenni Ausztriának? Félek a többség a magasban nem lát tisztán, Menjünk a nemzetgyűlésbe.

Akartok-e tributáriusai lenni Ausztriának?

Itt már reménylek; ha egyebet nem, olly hatalmas kisebbséget, mely többséget szokott csinálni.

Végre appelláljunk a nemzetre magára. Magyar! Akarod-e kifizetni a láncot, mely

három század óta annyira nehezedett rád, hogy még most is alig bírsz mozdulni, mikor már szabad vagy? — Szólj! Akarsz-e elnyomódért adósságot fizetni?

Itt már nem félek a feleletől.
És ezt ne feledjétek!

Nyiri Józsa.

H I R D E T É S E K.

Gőzhajók járása

septemberben 1848.

Pestről Bécsbe mindennap reggeli 6 órak.
Eszékre vasárnap, kedd és pénteken reggeli 5 órakor.

A dunagőzhajók által
Bágyivízre.

Magyar kőszállító vasút

Naponkénti indulások 1848-dik szeptember 1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A 9. sz. utazók körének, kikveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarban megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 óra 30 perc.

„ „ Tehervonat délben 11 órakor személyvonat délben 1 1/2 óra.

„ „ Szolnokról Pestre. Tehervonat reggeli 4 óra 15 perc.

„ „ Személyvonat reggeli 6 óra 45 perczkor.

„ „ Személyvonat délután 1 óra 45 perczkor.

Pestről Vác felé reggel 7 órakor.

„ „ délután 3 óra 30 percz.

Vácsról Pest felé reggel 8 óra 30 percz. délután 5 „ 45 „

A magyar kőszállító vasút igazgatósága által.

Megjelenik e lap **MINDEN ESTE**. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM** ára 3 kr. pp.

Felölös szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomtatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.